

ATNAUJINTA INFORMACIJA APIE EKONOMINĘ IR PINIGŲ APLINKOS RAIDĄ

SANTRAUKA

Pastaruoju metu smunkančios naftos kainos palaiko pasaulio ekonomikos atsigavimą. Vis dėlto šis atsigavimas vis dar palaipsnis, o ekonominė plėtra įvairiuose regionuose nevienoda. JAV ekonomika toliau sparčiai auga, Kinijos ekonomikos augimas lėtėja, o Japonijos ūkio aktyvumas nebekyla. Toliau blogėja ekonominės sąlygos Rusijoje, bet kol kas įtaka kitoms besiformuojančioms rinkoms tebėra ribota. Atsirado spartesnio pasaulinės prekybos augimo ženklų. Dėl sumažėjusių energijos kainų mažėja infliacijos lygis pasaulyje. Euro zonos finansų rinkose padidėjusio perteklinio likvidumo sąlygomis toliau mažėjo trumpalaikės pinigų rinkų palūkanų normos, jos laikinai tapo mažiausios per visą duomenų rinkimo laikotarpį. Ilgalaiškės paskolų palūkanų normos taip pat smuko žemai kaip niekada, tai susiję su lėta spartėjančiu augimu ir lėta infliacijos kaita, taip pat su Euro sistemos rinkos lūkesčiais dėl valstybių skolos pirkimo. Kartu pakilo euro zonos akcijų kainos. Toliau smuko tiek nominalusis euro kursas, tiek kursas JAV dolerio atžvilgiu.

Apskritai naujausi ekonominiai rodikliai ir apklausų rezultatai toliau atitinka nedidelį ekonomikos augimą euro zonoje trumpuoju laikotarpiu, o pastaruoju metu kritusios naftos kainos turėtų palaikyti augimą ilgesniu laikotarpiu. Ir nors yra ženklų, kad padėtis darbo rinkose toliau gerėja, nedarbas tebėra didelis, o nepanaudoti pajėgumai turėtų mažėti tik laipsniškai. Gruodžio mėn. infliacija pagal SVKI euro zonoje smarkiai sumažėjo – iki $-0,2\%$. Dabartinė informacija rodo, kad trumpalaikės infliacijos perspektyvos ir toliau yra prastos, o metinė infliacija pagal SVKI artimiausiais mėnesiais turėtų būti maža arba neigiama. Infliacijos lygis, palaikomas ECB pinigų politikos priemonių, atsigavimo ir ateities sandorių rinkoje įsitvirtinusios prielaidos, kad naftos kainos artimiausiu laikotarpiu didės, vėliau 2015 ir 2016 m. turėtų laipsniškai didėti. Pinigų analizė rodo, kad lapkričio mėn. P3 metinis augimas toliau didėjo.

Paskolų ne finansų bendrovėms sumažėjimas toliau buvo vidutinis, o paskolų namų ūkiams augimas stabilizavosi ties nedideliu teigiamu lygiu. Šiuos pokyčius palengvino plataus pagrindo, esminis nuo 2014 m. vasaros registruojamas skolinimo palūkanų normų sumažinimas. Nepaisant skolinimo sąlygų pagerėjimo, kaip buvo pranešta 2015 m. sausio mėn. euro zonos bankų apklausoje dėl skolinimo sąlygų, kredito standartai vis dar tebėra gana griežti. ECB pinigų politikos priemonės turėtų padėti toliau didinti kredito srautus.

2015 m. sausio 22 d. posėdyje, remdamasi reguliaria ekonomine ir pinigų analize, ECB valdančioji taryba nuodugnai įvertino kainų raidos ir pasiektos pažangos įgyvendinant pinigų politikos priemones perspektyvas. Viską apsvarsčiusi, Valdančioji taryba nusprendė:

- pirma, pradėti vykdyti išplėstinę turto pirkimo programą, apimančią dabartines turtu užtikrintų vertybinių popierių ir padengtų obligacijų pirkimo programas, taip pat pradėti pirkti eurais išreikštus euro zonos šalių vyriausybės ir agentūrų, taip pat Europos institucijų investicinio reitingo vertybinius popierius (plačiau žr. 1 intarpą);
- antra, pakeisti šešių likusių tikslinių ilgesnės trukmės refinansavimo operacijų (TITRO) kainodarą: nebus pridodamas 10 bazinių punktų dydžio skirtumas (palyginti su Euro sistemos PRO palūkanų norma), kuris buvo pritaikytas pirmoms dviem TITRO;
- trečia, nekeisti pagrindinių ECB palūkanų normų, tai atitiko mūsų ateities gaires.